

Protokoll 4/2024

fört vid Äldrenämndens sammanträde tisdagen den 23 april 2024 kl. 16:48-17:08, Väderkvarnens vård- och omsorgsboende, Samlingssalen, Brunngata

Ledamöter

Robert Mjörnberg (V) Ordförande
Nike Örbrink (KD) Vice ordförande
Felix Finnveden (S)
Johan Heinonen (S)
Ulrika Lorentzi (S)
Inger Gretzer Qvick (V)
Hugo Laigar (M)
Anette Hellström (M)
Liliane Åkerlund (SD)
Margita Jacobsson (L)
Thomas Wihlman (C)
Sven Britton (S) ersätter Norma Aranda de Gutiérrez (S)
Rebekka Dominique (MP) ersätter Vivianne Gunnarsson (MP)

Ersättare

Britten Lagerkvist Tranströmer (S)
Gabriel Rindborg (S)
Magnus Ivarsson (V)
Niklas Sandstedt (M)
Kristina Ekelund (M)
Basu Alam (M)
Åke Nordström (SD)
Rosie Rothstein (L)
Malin Frick (C)

Övriga närvarande

Jonathan Storm Nämndsekreterare
Patric Rylander Förvaltningschef
Jonna Hermansson Avdelningschef
Erika Cederlöf Avdelningschef
Carl Smitterberg Enhetschef
Joakim Höjer Borgarrådssekreterare
Marcus Björk Borgarrådssekreterare

Paragraf

§§1-21

Sekreterare

Jonathan Storm

**§ 1
Närvarande****Beslut**

Närvaro tas och fastställs i enlighet med sida 1 av protokollet.

§ 2
Val av justerare

Beslut

Äldrenämnden utser vice ordförande Nike Örbrink (KD) att justera protokollet jämte ordförande Robert Mjörnberg (V)

§ 3

Anmälan av protokollsjustering ÄN 3/2024-03-19

ALD 2024/9

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/9-5 Äldrenämndens protokoll 2024-03-19

§ 4

Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden fastställer den utsända föredragningslistan med den förändringen att punkten § 17 Anmälan av protokoll från Förvaltningsgruppen (FG) den 17 april 2024 utgår.

§ 5**Inkomna skrivelser från nämndens ledamöter och
ersättare**

Inga skrivelser har inkommit.

§ 6
Äldredirektörens information/presentation

§ 7**Underlag för budget 2025 med inriktning för år 2026 och 2027**

ALD 2024/45

Beslut

Förvaltningens förslag till budgetunderlag för år 2025 med inriktning för 2026 och 2027 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD) lämnar ett särskilt uttalande från Kristdemokraterna.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Hugo Laigar och Anette Hellström (M) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Moderaterna.

Liliane Åkerlund (SD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Sverigedemokraterna.

Margita Jacobsson (L) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Liberalerna.

Thomas Wihlman (C) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Centerpartiet.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/45-1 Tjänsteutlåtande Underlag for budget 2025 med inriktning 2026
- ALD 2024/45-1.1 7. Bilaga 1 - Blankettset
- ALD 2024/45-1.2 7. Bilaga 2 - Lokalförsörjningsplan

Äldrenämnden 24 april 2024

Ärende 7

Underlag för budget 2025 med inriktning
2026 och 2027 för äldrenämnden

Dnr: ALD 2024/45

Hugo Laigar m.fl. (M)

Förslag till beslut

1. Att godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande

Stockholm ska ha en tillgänglig äldreomsorg med hög kvalitet som präglas av respekt för den enskildes behov och önskemål i såväl lugna som pressade tider. Äldreomsorgen ska ha den äldres individuella behov i fokus samt präglas av kontinuitet och hög kvalitet i alla insatser. Äldreomsorgen ska främja en hög livskvalitet för den enskilde, oavsett hälsotillstånd och ålder. Det är viktigt att äldreomsorgen erbjuder valfrihet inom såväl hemtjänst som dagverksamhet och boende.

Ett strukturerat och långsiktigt utvecklingsarbete ska bedrivas i hela staden som ger verksamheten ett tydligt uppdrag och innehåll och säkerställer tillgången till god hälso- och sjukvård och medicinsk kompetens. Det strategiska utvecklingsarbetet tar sikte på ändamålsenlig styrning och organisation, personal med rätt kompetens och bra arbetsförhållanden, att säkerställa grunduppdraget och en värdig omsorg med hög kvalitet.

Kompetensförsörjningen är ett område som vi ser gärna hade fått större utrymme i det förslag som nuvarande majoritet för vidare inom stadens förvaltning.

Den demografiska utmaning som på sikt måste beaktas är när antalet äldre i staden ökar kraftigt. För att klara den demografiska utvecklingen krävs en samverkan och långsiktig samplanering mellan stadens olika delar. Vi uppmuntrar även fristående aktörer att vara med och bygga fler äldreboenden för att kunna erbjuda hög kvalitet vad gäller innehåll och serviceutbud. Äldrenämnden har en central roll i detta arbete och ska verka för att utveckla stadens äldreomsorg samt stärka medarbetarnas yrkesroll.

Men, i detta underlag bör rimligtvis också kost och måltider fått större plats av den styrande majoriteten. Det är av yttersta vikt att se till kosthållningen, särskilt på äldre dagar eftersom risken att drabbas av undernäring då är större. Undernäring i sig medför framförallt en minskad livskvalitet för den enskilde och har dessutom stora samhällskostnader.

Avslutningsvis är det på sin plats att understryka att kommunen inte behöver eller för den delen kan göra allting själv. Det är viktigt att ta med sig framöver eftersom utmaningarna inom äldreomsorgen består i Stockholm. Det är enbart de som är i behov av stadens utbud av service som kommer drabbas negativt av denna viljeinriktning från den styrande majoriteten.

Äldrenämnden
Förslag till beslut
2024-04-23
Ärende 7
Dnr ALD 2024/45

Underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027 för Äldrenämnden

Förslag till beslut

1. Att avslå förvaltningens förslag till beslut.
2. Att ge förvaltningen i uppdrag att återkomma till Äldrenämnden med ett underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027 utifrån Sverigedemokraternas skuggbudget 2024.
3. Därutöver anföra följande:

Sverigedemokraterna har i sin skuggbudget för 2024 redogjort för våra visioner, mål och inriktningar. För att genomföra detta ska förvaltningen återkomma till nämnden med ett omarbetat underlag för budget.

Liliane Åkerlund (SD)

Åke Nordström (SD)

Äldrenämnden 2024-04-23

Ärende 7

Underlag för budget 2025 med
inriktning 2026 och 2027

Dnr. ALD 2024/45

Margita Jacobsson m.fl. (L)

Förslag till beslut

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
2. Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med förslag till inriktningsbeslut i enlighet med vad som nedan anförs.
3. Att anföra följande.

Vi liberaler anser att varje människa bör få så stora möjligheter att forma sitt eget liv som möjligt. Det förutsätter att den enskilde individen själv kan styra över de verkligt avgörande besluten i livet. I Liberalernas förslag till budget 2024 för fastslås därför tre inriktningsmål för stadens verksamheter.

1. Ett frihetens Stockholm som ger varje individ möjligheter att uttrycka sig och förutsättningar att leva ett självständigt liv
2. Ett grönt och innovativt Stockholm som är ledande i klimatomställningen och ger goda förutsättningar för ett fritt närings- och kulturliv.
3. Ett Stockholm med god ekonomi som slår vakt om de mänskliga rättigheterna, öppenhet och valfrihet.

Syftet med underlaget för budget 2025 med inriktning för 2026 och 2027 är att beskriva och analysera de kommande årens utveckling och konsekvenserna för staden. Identifierade utvecklingsbehov och strategiska prioriteringar ska redovisas. Det är anmärkningsvärt att både initiativ och reformvilja lyser med sin frånvaro under den rödgröna majoriteten.

Som framgår av förvaltningens tjänsteutlåtande kommer boendefrågan bli än mer trängande de kommande åren. Vi vill därför särskilt lyfta behovet av att servicehusen eller motsvarande mellanboenden värnas i någon form. Det är en stor grupp äldre som inte har behov av den heldygnsvård som ett vård- och omsorgsboende innebär men som önskar möjlighet till visst stöd.

Vi vill också påtala de stora fördelar som styrketräning innebär för äldre. Regelbunden styrketräning minskar påtagligt risken för fallskador och bidrar överlag till en bättre livskvalitet. Tillgång till ledarledd styrketräning bör därför vara en prioriterad del i det fortsatta utvecklingsarbetet för äldres hälsa.

Vidare delar vi bilden av att ofrivillig ensamhet är ett stort problem bland stadens äldre. Civilsamhället har en avgörande roll för att bryta social isolering och kan bidra med såväl mötesverksamhet som hembesök. Ett exempel på detta är Liberalernas förslag på så kallade matvänner, där äldre ges möjlighet att köpa och äta mat på det lokala äldreboendet tillsammans med andra äldre i närområdet. Att erbjuda äldre en måltid i veckan med socialt innehåll är en enkel satsning för att bryta social isolering och ge de äldre en chans att träffa varandra.

Kravet på en fast omsorgskontakt i ordinärt boende måste också följas upp för att säkerställa att omsorgskontakten är en undersköterska. Det behövs information om hur många omsorgstagare som idag har en fast omsorgskontakt, hur många av de fasta kontakterna som är legitimerade undersköterskor och hur fasta de har varit i praktiken. Om en så kallad fast omsorgskontakt byts ut ofta förloras hela syftet med satsningen.

Digitaliseringen innebär stora möjligheter vad gäller effektivisering av äldreomsorgen, kontakt med anhöriga och tillgång till digitalt informations- och kulturutbud. Det är dock viktigt att ta värdet av fysisk interaktion i beaktande, när så är möjligt. Vid exempelvis inköp är det positivt att kunna genomföra dessa digitalt för orörliga omsorgstagare. Men möjligheten att stundtals genomföra inköp fysiskt med ledsagare bör finnas.

Vi vill slutligen framhäva behovet av språkkompetens inom äldreomsorgen. Detta gäller inte enbart de nationella minoritetsspråket utan även stockholmare som har ett annat modersmål än svenska. En del äldre, med demensdiagnoser, tappar svenskan vid högre ålder och minns endast sitt ursprungliga modersmål. Stadens verksamheter behöver ta höjd för detta i de kommande årens planering.

Sammantaget saknar vi viktiga initiativ och utvecklingsarbete från den rödgröna majoriteten. En mandatperiod måste handla om att vidareutveckla staden, inte endast förvalta. I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation 2024.

Äldrenämnd 2024-04-23

Ärende 7

Underlag för budget 2025 med
inriktning 2026 och 2027

Dnr: ALD 2024/45

Thomas Wihlman m.fl (C)

Förslag till beslut

- Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
- Att uppdra åt förvaltningen att återkomma med ett förslag till inriktning utifrån Centerpartiets [budgetreservation i kommunfullmäktige](#)
- Att därutöver anföra följande:

Centerpartiets vision för Stockholm är en grön, modern, öppen, trygg, hållbar, tillåtande och framtidsinriktad stad där det finns en mångfald av människor, företag och företagare. Vi delar förvaltningens syn på vad som är viktiga strategiska och utmanande prioriteringar framöver i underlaget för budget 2025, nämligen äldres delaktighet, kompetensförsörjning, bostäder för äldre och digitalisering.

Det är bra att digitalisering och teknikutveckling lyfts fram. Det kan komma att ha en stor betydelse framöver och skapa möjligheter för äldre att kunna bo kvar hemma med hjälp av hemtjänst. Men samtidigt kräver digitalisering sin specifika kompetens och innebär investeringskostnader samt behov av att rekrytera nya medarbetare till hemtjänst vilket i sin tur redan idag är en bristvara. Det som ofta kallas "Ageing in place", enkelt uttryckt "kvarboende", är alltså långt ifrån en snabb lösning för att underlätta att bygga nya äldreboenden.

Vi står alltså inför stora utmaningar som kräver en utbyggd omvärldsbevakning och en väl genomförd omvärldsanalys. Att den ekonomiska situationen automatiskt blir ansträngd på grund av den kraftiga ökningen av antalet äldre, mer än en fördubbling exempelvis av antalet 80+-are de närmaste 15 åren, måste vi vara medvetna om. I en sådan situation kan omvärldsanalyser leda till nya tankar, nya innovativa arbetssätt och metoder. Centerpartiet ser med oro på vänsterstyrets ideologiska fixering vid egna kommunala lösningar i stället för att utgå ifrån vad som faktiskt är både ekonomiskt och praktiskt möjligt och som leder till en anständig äldreomsorg.

Centerpartiet tar särskilt fasta på några punkter i budgetunderlaget (kursivmarkerade här):

Både omställningen till God och Nära Vård samt införandet av den nya socialtjänstlagen kommer att påverka de äldre. Budgetunderlaget från äldreförvaltningen lyfter på flera ställen fram vikten av äldres delaktighet, en syn vi delar. Men vi menar också att fler satsningar behövs för att underlätta övergången till pensionsåldern. Därför bör kommunikationsinsatser ske tidigt, riktat mot blivande pensionärer.

Således kan ökad kunskap hos äldre underlätta förändringar och ge möjlighet till större delaktighet samt väl övervägda val. Centerpartiet har också föreslagit att staden ska införa en så kallad flyttlots för att skapa en trygghet att våga förändra sin boendesituation, något som vi hoppas att resterande partier ska ställa sig bakom.

Boendefrågan, som exempelvis handlar om ett mer än fördubblat behov av äldreboenden (definierat som tillgänghetsanpassade bostäder med gemensamma ytor) de närmaste 15 åren belyses väl i underlaget. Detta utifrån en utgångssituation där befintliga bostäder kan behöva omfattande

upprustningar och ombyggnation samt i en del fall behov av evakueringsbostäder. Just nu sägs 35 möjliga nya/ombyggda boenden vara aktuella, men det kan också handla om att 50 nya boenden skulle kunna vara aktuella, beroende på storleken av både lägenheterna, gemensamma ytor och fastigheterna i sig.

För oss i Centerpartiet är det uppenbart att det handlar om höga investeringskostnader i en ansträngd budget – detta i ett läge där privat nyproduktion flyttas till kommunal nyproduktion. Det innebär att staden kommer få ökade investeringskostnader för nyproduktion av vård- och omsorgsboenden samtidigt som investeringar behöver göras i befintliga boenden. Vi kan inte se hur de äldre gynnas av en sådan inriktning som Vänsterstyret driver på. Ett antal nya seniorbostäder skulle kunna minska behovet av hemtjänst medan en satsning på utökad sådan som nämnts ställer staden i en mycket svår rekryteringssituation. Vi vill här påpeka vikten av att behålla seniora medarbetare utifrån deras specifika kompetens och erfarenhet som innebär att de kan vara mentorer och förebilder gentemot yngre. Centerpartiet har också tidigare påpekat vikten av att tidigt intressera yngre för de många intressanta och givande arbetsuppgifter som finns inom äldreomsorgen.

Budgetunderlaget lyfter som nämnts fram digitalisering och ny teknik men också kunskapsstyrning. Det är bra, men här behövs också en tydlig delaktighet från de äldre, medverkan under processen och vid implementeringen. Digitaliseringen är inte bara till för att underlätta arbetsprocesserna för medarbetarna utan för att ge mervärde till dem som har behov av äldreomsorgens utbud. Utifrån dessa utmaningar menar Centerpartiet att kunskapsstyrningen är en mycket viktig faktor. Det är därför beklagligt, och vi delar här förvaltningens syn på frågan, att SKR begär förstärkta resurser från kommunerna och regionerna för att dessa årligen ska till SKR gemensamt tilläggsfinansiera viktiga förutsättningar för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. Det borde vara en självklar del i en organisation som SKR att detta är ett kärnuppdrag där finansieringen borde vara prioriterad och säkrad och inte behöva lösas år efter år.

Vi i Centerpartiet menar alltså att kompetensutveckling och kunskapsstyrning är centrala faktorer för att bemästra de omfattande utmaningarna framöver. Vi tycker att det är bra att förvaltningen i underlaget lyfter fram kunskapsstyrning och innovation, exempelvis i formen av medarbetardriven innovation. Staden ska fortsätta samarbetet med högskolorna i Stockholm och arbeta för att öka antalet akademiska noder, det är också en uppfattning vi delar. Här vill vi betona betydelsen av de mindre högskolorna i Stockholm, som Marie Cederskiölds Högskola (Ersta), Sophiahemmet Högskola och Röda Korsets Högskola. Här kan givande samarbeten uppstå som gynnar både forskning och praktik. De nämnda högskolorna har speciella och viktiga kompetenser inom vård och äldreomsorg.

Avslutningsvis noterar vi att budgetunderlaget lyfter vikten av mat och kost, psykisk hälsa, samvaro och kultur, utifrån satsningar som staden gjort. Centerpartiet instämmer i vikten av allt detta.

Centerpartiet menar dock att det finns en problematik kring kulturdelen. Inom konceptet Kultur för äldre där ambitionen är att bjuda äldre på kulturupplevelser har det signalerats att enheterna inte har ekonomi för detta. Artister och musiker liksom författare får betalt enligt Musikerförbundets och Författarförbundets rekommendationer, vilket är självklart och motsvarande ska gälla andra kulturutövare. Vi föreslår att, då enligt all modern forskning kultur är mycket bra för äldres hälsa, arbetssätt, former och finansiering för Kultur för äldre ses över.

I övrigt hänvisar vi till Centerpartiets budgetreservation i kommunfullmäktige för vilka prioriteringar som bör ligga till grund för planeringen för perioden 2025-2027.

Äldrenämnden 23 april 2024

Ärende 7

Dnr: ALD 2024/45

Underlag för budget 2025 med inriktning 2026 och 2027 för äldrenämnden

Nike Örbrink (KD)

Särskilt uttalande

I underlaget lyfts att det finns ett behov av utveckla den generella nivån av det svenska språket hos medarbetarna. Vi Kristdemokrater har däremot länge krävt att språktest införs för personal i äldreomsorgen. Detta för att säkerställa att alla medarbetare behärskar den grundläggande nivån av svenska som krävs för att fullgöra sina arbetsuppgifter. Den vaga formulering som återfinns i budgetunderlaget är inte tillräcklig för att säkerställa detta.

Budgetunderlaget nämner inte heller Äldre direkt. Stöd och hjälp ska för den äldre aldrig vara mer än ett telefonsamtal bort. Därför är det viktigt att det finns en väg in via Äldre Direkt. Vi ser därför ett behov av satsningar på Äldre Direkt för att korta telefonköerna. Det måste säkerställas att direkt faktiskt betyder just direkt. Stockholms äldre ska inte behöva sitta i långa telefonköer för att få kontakt med äldreomsorgen. Vi kristdemokrater satsade därför också 5 miljoner mer i vår budget på just Äldre direkt.

Det konstateras även i budgetunderlaget att ökningen av äldre i Stockholms stad, oavsett prognosalternativ, kommer att innebära kraftigt ökade investeringskostnader för nyproduktion av vård- och omsorgsboenden samtidigt som stora investeringar behöver göras i omfattande upprustningar och ombyggnation av befintligt bestånd. Vänsterstyrets återinförande av 60/40-principen för äldreomsorg i egen och privat regi riskerar därför att begränsa de nyinvesteringar som krävs för att möta denna demografiska trend. För vänsterstyret verkar det vara viktigare att driftsformen är just kommunal än att det kommer till nyinvesteringar och ökad valfrihet. Dessa ideologiska skygglappar riskerar att få stora konsekvenser framgent för både valfrihet och tillgänglighet, men riskerar även att bli en onödigt ekonomisk belastning för stockholmarna.

§ 8**Revidering av förfrågningsunderlag/kontraktsvillkor för hemtjänst (LOV)**

ALD 2024/90

Beslut

Förfrågningsunderlag/kontraktsvillkor för upphandling av privata utförare till stadens valfrihetssystem för dagverksamhet godkänns med ändringen att under avsnitt 3.20 Personal ersätta förvaltningens förslag med följande:

"Nytt sätt att beräkna andelen utbildad personal - från andel utbildad personal av totalt antal personal till utförd tid hos kund av utbildad personal.

Skyddad yrkestitel för undersköterska – hänvisning till övergångsbestämmelser.

Tillägg under stycket Anställning och löneform – Minst 80 % av den utförda tiden ska utföras av personal som är tillsvidareanställd på heltid. Anpassning görs för att börja gälla den 1 januari 2025.

Kraven på tillsvidareanställningar med heltid kommer att skärpas ytterligare inom LOV, i enlighet med beslut i kommunfullmäktige om att tillsvidareanställningar med heltid gäller som norm i Stockholms stad. Utföraren ska därför upprätta planer för 2025 och för 2026. Av dessa ska framgå statistik över andel utförd tid av heltidsarbetande med tillsvidareanställning samt utförarens planering för att uppfylla krav på att 90 % av den utförda tiden ska utföras av personal som är tillsvidareanställd på heltid."

Äldreförvaltningen får i uppdrag att, utifrån beslutat förfrågningsunderlag/kontraktsvillkor för upphandling av privata utförare till stadens valfrihetssystem, revidera uppdragsbeskrivningen för egenregi i tillämpliga delar.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar och Anette Hellström (M) lämnar ett särskilt uttalande från Moderaterna.

Förslag till beslut

Hugo Laigar och Anette Hellström (M), Liliane Åkerlund (SD), Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Robert Mjörnberg och Inger Gretzer Qvick (V), Felix Finnveden m.fl. (S) samt Rebekka Dominique (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Nike Örbrink (KD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Kristdemokraterna.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet..

Sammanfattning av ärendet

Äldrenämnden ansvarar för att upphandla och förvalta avtal för privata utförare av hemtjänst. Upphandlingen görs utifrån Lag (2008:962) om valfrihetssystem. Förfrågningsunderlag/ kontraktsvillkor revideras regelbundet då upphandlingen är ständigt pågående och avtalen löper tillsvidare med uppsägningsrätt.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/90-4 Tjänsteutlåtande Revidering av förfrågningsunderlag och kontraktsvillkor för hemtjänst
- ALD 2024/90-4.1 8. Bilaga 1 - Förfrågningsunderlag hemtjänst

Äldrenämnden

20240423

Ärende 8

DNR ALD 2024/90

Revidering av
förfrågningsunderlag/kontrakts
villkor för hemtjänst

Robert Mjörnberg (V)
Felix Finnveden (S)
Vivianne Gunnarsson (MP)
M.fl.

Förslag till beslut

att: i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till beslut

att: tillföra texten nedan under avsnitt 3.20 Personal:

Heltid och tillsvidareanställning som norm är prioriterade frågor för den styrande majoriteten. Visstidsanställningar innebär en stor otrygghet. Dessa medarbetare står utanför samhällets skyddsnät och saknar möjlighet till ekonomisk frihet och det är vår starka vilja att förändra det.

Likaså är det väl beforskat och känt att ofrivilligt deltidsarbete skapar såväl stress och ohälsa som dåliga ekonomiska villkor för den enskilde.

Krav om heltid och tillsvidareanställningar är viktiga för att staden ska vara en attraktiv arbetsgivare. I vår kommun ska yrkeslivet vara bra och hållbart, för alla.

Även kvaliteten på den omsorg som utförs påverkas i stor utsträckning genom förbättrad personalkontinuiteten hos den äldre. Detta är viktigt för att de äldre ska känna sig trygga och för att skydda dem från smittspridning.

Därför är vårt förslag till beslut att punkt 3.20 Personal ersätts i enlighet med följande skrivning:

“3.20 Personal

Nytt sätt att beräkna andelen utbildad personal - från andel utbildad personal av totalt antal personal till utförd tid hos kund av utbildad personal.

Skyddad yrkestitel för undersköterska – hänvisning till övergångsbestämmelser.

Tillägg under stycket Anställning och löneform – Minst 80 % av den utförda tiden ska utföras av personal som är tillsvidareanställd på heltid. Anpassning görs för att börja gälla den 1 januari 2025.

Kraven på tillsvidareanställningar med heltid kommer att skärpas ytterligare inom LOV, i enlighet med beslut i kommunfullmäktige om att tillsvidareanställningar med heltid gäller som norm i Stockholms stad. Utföraren ska därför upprätta planer för 2025 och för 2026. Av dessa ska framgå statistik över andel utförd tid av heltidsarbetande med tillsvidareanställning samt utförarens planering för att uppfylla krav på att 90 % av den utförda tiden ska utföras av personal som är tillsvidareanställd på heltid.”

I övrigt är vårt förslag till beslut samstämmigt med förvaltningens

Äldrenämnden 23 april 2024

Ärende 8

Dnr: ALD 2024/90

Revidering av förfrågningsunderlag/kontraktsvill kor för hemtjänst

Nike Örbrink (KD)

Förslag till beslut:

- Att delvis godkänna förslaget till beslut.
- Att därutöver anföra följande

Goda anställningsvillkor är en viktig del i arbetet med att stärka staden som arbets- och uppdragsgivare. En norm kring heltidsanställningar, som den som föreslås tillfogas i förfrågningsunderlaget och kontraktsvillkoren för hemtjänst, är i stor utsträckning positiv. Dock kommer den också med utmaningar att ta hänsyn till. Stadsledningskontoret har tidigare konstaterat i sitt remissvar på Heltid som norm att förslaget kommer att innebära ökade ekonomiska kostnader för staden. Vi anser att en kostnadsdrivande revidering, så som denna, inte är försvarbar i förhållande till nyttan.

Vidare vill Kristdemokraterna framhålla att heltid som norm inte får innebära ett förbud mot deltid framgent, vilket föreslagen revideringen av förfrågningsunderlaget och kontraktsvillkoren kan innebära. Detta gäller för verksamhet både i egen och privat regi. Vi anser att revideringen av förfrågningsunderlaget och kontraktsvillkoren i syfte att göra heltid till norm utgör politisk detaljstyrning och motsätter oss även föreslagen revidering på denna grund.

Politisk detaljstyrning riskerar även att stävja innovation och nytänk inom hemtjänsten. Detta är särskilt skadligt i en tid där vi behöver hitta nya lösningar för att kunna möta morgondagens demografiska utmaningar.

Äldrenämnden 23 april 2024

Ärende 8

Revidering av förfrågningsunderlag/
kontraktsvillkor för hemtjänst

Dnr: ALD 2024/90

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Det är välkommet att se över hur förfrågningsunderlagen inom stadens valfrihetssystem ses över med jämna mellanrum. Den som bryr sig om sin reform ska också förvalta den och därav är det välkommet att översynen sker.

Det är däremot inte självklart för oss Moderater att dessa föreslagna förändringar är rätt väg att gå. Att en dialog har skett med olika intressenter är bra, men vad dessa aktörer tycker om förslagen är för oss hållit i dunkel. Det är också rimligt att fråga sig hur staden lever upp till motsvarande krav, för att valfrihetssystem ska vara rättvisa krävs transparens. Staden bör kunna förbättra denna och vi emotser konkreta ambitioner från majoriteten att göra denna resa mot mer transparens för alla aktörer som verkar och bidrar till stadens äldreomsorg.

När nya krav tillkommer är det också rimligt att fundera på vad som skulle kunna tas bort. Givet att en del försvinner och många fler tillkommer eftersöker vi en mer djuplodande analys av hur onödig byråkrati kan tas bort. Dessutom blir innovationen lätt hämmad av för mycket krav. Att ställa krav är att bry sig, men samtidigt ska man inte ställa för många, otydliga eller trubbiga krav.

Majoriteten menar att 90 % av de anställda ska vara heltidsanställda. Det menar vi är en felaktig ambitionsnivå, ambitionen borde rimligen vara bästa möjliga kvalitet till de som får hjälp från staden eller andra aktörer som vill bidra.

§ 9**Revidering av förfrågningsunderlag/kontraktsvillkor för dagverksamhet (LOV)**

ALD 2024/91

Beslut

Förfrågningsunderlag/kontraktsvillkor för upphandling av privata utförare till stadens valfrihetssystem för dagverksamhet godkänns med ändringen att under avsnitt 3.23 Personal ersätta förvaltningens förslag med följande:

"Nytt sätt att beräkna andelen utbildad personal - från andel utbildad personal av totalt antal personal till utförd tid hos kund av utbildad personal.

Skyddad yrkestitel för undersköterska – hänvisning till övergångsbestämmelser.

Tilllägg under stycket Anställning och löneform – Minst 80 % av den utförda tiden ska utföras av personal som är tillsvidareanställd på heltid. Anpassning görs för att börja gälla den 1 januari 2025.

Kraven på tillsvidareanställningar med heltid kommer att skärpas ytterligare inom LOV, i enlighet med beslut i kommunfullmäktige om att tillsvidareanställningar med heltid gäller som norm i Stockholms stad. Utföraren ska därför upprätta planer för 2025 och för 2026. Av dessa ska framgå statistik över andel utförd tid av heltidsarbetande med tillsvidareanställning samt utförarens planering för att uppfylla krav på att 90 % av den utförda tiden ska utföras av personal som är tillsvidareanställd på heltid."

Äldreförvaltningen får i uppdrag att, utifrån beslutat förfrågningsunderlag/kontraktsvillkor för upphandling av privata utförare till stadens valfrihetssystem, revidera uppdragsbeskrivningen för egenregi i tillämpliga delar.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar och Anette Hellström (M) lämnar ett särskilt uttalande från Moderaterna.

Förslag till beslut

Hugo Laigar och Anette Hellström (M), Liliane Åkerlund (SD), Margita Jacobsson (L) och Thomas Wihlman (C) föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Robert Mjörnberg och Inger Gretzer Qvick (V), Felix Finnveden m.fl. (S) samt Rebekka Dominique (MP) föreslår att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

Nike Örbrink (KD) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Kristdemokraterna.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt det gemensamma förslaget från Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet..

Sammanfattning av ärendet

Äldrenämnden ansvarar för att upphandla och förvalta avtal för privata utförare av dagverksamhet. Upphandlingen görs utifrån Lag (2008:962) om valfrihetssystem. Förfrågningsunderlag/ kontraktsvillkor revideras regelbundet då upphandlingen är ständigt pågående och avtalen löper tillsvidare med uppsägningsrätt.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/91-2 Tjänsteutlåtande Revidering av förfrågningsunderlag och kontraktsvillkor för dagverksamhet
- ALD 2024/91-2.1 9. Bilaga 1 - Förfrågningsunderlag dagverksamhet

Äldrenämnden

20240423

Ärende 9

DNR ALD 2024/92

Revidering av
förfrågningsunderlag/kontra
ktsvillkor för
Dagverksamhet

Robert Mjörnberg (V)
Felix Finnveden (S)
Vivianne Gunnarsson (MP)
M.fl.

Förslag till beslut

att: i huvudsak godkänna förvaltningens förslag till
beslut

att: tillföra texten nedan under avsnitt 3.23 Personal:

Heltid och tillsvidareanställning som norm är prioriterade frågor för den styrande majoriteten. Visstidsanställningar innebär en stor otrygghet. Dessa medarbetare står utanför samhällets skyddsnät och saknar möjlighet till ekonomisk frihet och det är vår starka vilja att förändra det.

Likaså är det väl beforskat och känt att ofrivilligt deltidsarbete skapar såväl stress och ohälsa som dåliga ekonomiska villkor för den enskilde.

Krav om heltid och tillsvidareanställningar är viktiga för att staden ska vara en attraktiv arbetsgivare. I vår kommun ska yrkeslivet vara bra och hållbart, för alla.

Även kvaliteten på den omsorg som utförs påverkas i stor utsträckning genom förbättrad personalkontinuiteten hos den äldre. Detta är viktigt för att de äldre ska känna sig trygga och för att skydda dem från smittspridning.

Därför är vårt förslag till beslut att punkt 3.23 Personal ersätts i enlighet med följande skrivning:

“3.23 Personal

Nytt sätt att beräkna andelen utbildad personal - från andel utbildad personal av totalt antal personal till utförd tid hos kund av utbildad personal.

Skyddad yrkestitel för undersköterska – hänvisning till övergångsbestämmelser.

Tillägg under stycket Anställning och löneform – Minst 80 % av den utförda tiden ska utföras av personal som är tillsvidareanställd på heltid. Anpassning görs för att börja gälla den 1 januari 2025.

Kraven på tillsvidareanställningar med heltid kommer att skärpas ytterligare inom LOV, i enlighet med beslut i kommunfullmäktige om att tillsvidareanställningar med heltid gäller som norm i Stockholms stad. Utföraren ska därför upprätta planer för 2025 och för 2026. Av dessa ska framgå statistik över andel utförd tid av heltidsarbetande med tillsvidareanställning samt utförarens planering för att uppfylla krav på att 90 % av den utförda tiden ska utföras av personal som är tillsvidareanställd på heltid.”

I övrigt är vårt förslag till beslut samstämmigt med förvaltningens

Äldrenämnden 23 april 2024

Ärende 9

Dnr: ALD 2024/91

Revidering av förfrågningsunderlag/kontraktsvill kor för dagverksamhet

Nike Örbrink (KD)

Förslag till beslut:

- Att delvis godkänna förslaget till beslut.
- Att därutöver anföra följande:

Goda anställningsvillkor är en viktig del i arbetet med att stärka staden som arbets- och uppdragsgivare. En norm kring heltidsanställningar, som den som föreslås tillfogas i förfrågningsunderlaget och kontraktsvillkoren för dagverksamhet, är i stor utsträckning positiv. Dock kommer den också med utmaningar att ta hänsyn till. Stadsledningskontoret har tidigare konstaterat i sitt remissvar på Heltid som norm att förslaget kommer att innebära ökade ekonomiska kostnader för staden. Vi anser att en kostnadsdrivande revidering, så som denna, inte är försvarbar i förhållande till nyttan.

Vidare vill Kristdemokraterna framhålla att heltid som norm inte får innebära ett förbud mot deltid framgent, vilket föreslagen revideringen av förfrågningsunderlaget och kontraktsvillkoren kan innebära. Detta gäller för verksamhet både i egen och privat regi. Vi anser att revideringen av förfrågningsunderlaget och kontraktsvillkoren i syfte att göra heltid till norm utgör politisk detaljstyrning och motsätter oss även föreslagen revidering på denna grund.

Kristdemokraterna motsätter sig även revidering som syftar till att öka andelen ekologiska livsmedel från 55 till 70 procent. Vi hade hellre sätt att den högt ställda målsättningen tog sikte på att öka andelen svenskproducerad mat i den upphandlade verksamheten. Det hade stärkt svensk livsmedelberedskap och verksamheters resiliens. Något som är extra viktigt i ljuset av Rysslands anfallskrig i Ukraina och en i övrigt orolig omvärld.

Äldrenämnden 23 april 2024

Ärende 9

Revidering av förfrågningsunderlag /
kontraktsvillkor för dagverksamhet

Dnr: ALD 2024/91

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Det är välkommet att se över hur förfrågningsunderlagen inom stadens valfrihetssystem ses över med jämna mellanrum. Den som bryr sig om sin reform ska också förvalta den och därav är det välkommet att översynen sker.

Det är däremot inte självklart för oss Moderater att dessa föreslagna förändringar är rätt väg att gå. Att en dialog har skett med olika intressenter är bra, men vad dessa aktörer tycker om förslagen är för oss hållit i dunkel. Det är också rimligt att fråga sig hur staden lever upp till motsvarande krav, för att valfrihetssystem ska vara rättvisa krävs transparens. Staden bör kunna förbättra denna och vi emotser konkreta ambitioner från majoriteten att göra denna resa mot mer transparens för alla aktörer som verkar och bidrar till stadens äldreomsorg.

När nya krav tillkommer är det också rimligt att fundera på vad som skulle kunna tas bort. Givet att en del försvinner och många fler tillkommer eftersöker vi en mer djuplodande analys av hur onödig byråkrati kan tas bort. Dessutom blir innovationen lätt hämmad av för mycket krav. Att ställa krav är att bry sig, men samtidigt ska man inte ställa för många, otydliga eller trubbiga krav.

Majoriteten menar att 90 % av de anställda ska vara heltidsanställda. Det menar vi är en felaktig ambitionsnivå, ambitionen borde rimligen vara bästa möjliga kvalitet till de som får hjälp från staden eller andra aktörer som vill bidra. Vidare ställs krav om en ökning till att 70 % ska vara ekologiska livsmedel. Det är rimligen så att givet världsläget och livsmedelsberedskapen bör man fundera på hur krav ställs i relation till andra eventuella framtida kriser säkerställer maten på bästa sätt.

§ 10**Remiss av Betänkande Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8)**

ALD 2024/125

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen gällande livsmedelsberedskap för en ny tid och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande

Hugo Laigar och Anette Hellström (M) lämnar ett särskilt uttalande från Moderaterna.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Betänkandet livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8) föreslår att målet för livsmedelsberedskapen ska vara att säkerställa att hela befolkningen över tid har tillgång till nödvändiga livsmedel vid en allvarlig störning eller en överhängande risk för en allvarlig störning i livsmedelsförsörjningen.

Förvaltningen anser att utredningen har lämnat förslag som, om de genomförs, bidrar till att öka Sveriges livsmedelsberedskap och därmed förmågan att klara ut såväl fredstida kriser som värsta tänkbara scenario, krig eller krigshandlingar riktade mot Sverige och Stockholm.

Utredningen föreslår att med livsmedelsberedskap avse verksamhet som syftar till att upprätthålla den livsmedelsförsörjning:

- Som är nödvändig för befolkningens överlevnad.
- Som säkerställer de viktigaste samhällsfunktionerna.
- Som bidrar till det militära försvarets förmåga.

Kommuner ska få ett lagstadgat ansvar för vissa uppgifter inom livsmedelsberedskapen, bland annat att analysera behov och planera för en lokal livsmedelsdistribution.

Sammantaget välkomnar förvaltningen utredningens förslag och ser att förslagen kan komma att stärka Sveriges, och i förlängningen stadens livsmedelsberedskap vid kris och höjd beredskap.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/125-2 Tjänsteutlåtande Remiss av betänkande Livsmedelsberedskap för en ny tid SOU 2024_8
- ALD 2024/125-1.1 Remiss - Betänkande Livsmedelsberedskap för en ny tid (SOU 2024:8)

Äldrenämnden 23 april 2024

Ärende 10

Betänkandet livsmedelsberedskap för en ny
tid (SOU 2024:8)

Dnr: ALD 2024/125

Hugo Laigar m.fl. (M)

Särskilt uttalande

Vi moderater välkomnar ett helhetsgrepp om beredskapsfrågorna där omsorgen för de kanske svagaste i samhället bara måste fungera. Förvaltningen lämnar goda inspel i tjänsteutlåtandet. Därutöver önskar vi påpeka att viktiga lärdomar finns från pandemin och de rapporter som följt där efter. Det krävs också övning i praktiken för att säkerställa att det fungerar i skarpt läge.

§ 11**Remiss av Betänkandet Utvecklat samarbete för verksamhetsförlagd utbildning – långsiktiga åtgärder för sjuksköterskeprogrammen (SOU 2024:9)**

ALD 2024/112

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen gällande betänkandet utvecklat samarbete för verksamhetsförlagd utbildning – långsiktiga åtgärder för sjuksköterskeprogrammen (SOU 2024:9) samt överlämnar det till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat betänkandet utvecklat samarbete för verksamhetsförlagd utbildning – långsiktiga åtgärder för sjuksköterskeprogrammen (SOU 2024:9).

Syftet är att stärka samarbetet och skapa bättre förutsättningar för sjuksköterskeutbildningen vilket i sin tur kan öka kapaciteten och kvaliteten på utbildningen. Samverkan mellan vård- och omsorgsgivare kring verksamhetsförlagd utbildning ger förutsättningar för en mer effektiv och kvalitativ utbildningsmiljö för blivande sjuksköterskor. Det gör att sjuksköterskorna är väl förberedda för arbete i äldreomsorgen.

Förvaltningen ställer sig bakom förslagen och lyfter betydelsen av samverkan mellan vårdgivare och högskola, en nationell handledarutbildning, IT-stöd för samordning av verksamhetsförlagd utbildning, samt ett nationellt avtal för vårdvetenskaplig utbildning, lärande och forskning.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/112-2 Tjänsteutlåtande Remissvar SOU 2024 9 utvecklat samarbete för verksamhetsförlagd utbildning

- ALD 2024/112-2.1 11. Bilaga 1 - SOU 2024 9 betänkande
VFU

§ 12**Remiss av förnyad rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård**

ALD 2024/85

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen gällande förnyad rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård och överlämnar den till kommunstyrelsen.

Särskilt uttalande

Nike Örbrink (KD), Hugo Laigar och Anette Hellström (M) samt Margita Jacobsson (L) lämnar ett gemensamt särskilt uttalande från Kristdemokraterna, Moderaterna och Liberalerna.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har under flera år arbetat tillsammans med kommunerna med att utveckla en långsiktig kunskapsstyrning inom socialtjänstens verksamheter för att stödja utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård. Bakgrunden till denna rekommendation är att flera av de statsbidrag som tidigare riktades inom dessa områden avslutades och omvandlades till generella statsbidrag.

SKR:s förslag är att kommunerna årligen ska, till SKR, gemensamt tilläggsfinansiera viktiga förutsättningar för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård om sammanlagt 19,5 miljoner kronor (det vill säga max 1,95 kronor per invånare) under åren 2025 till 2028.

Förvaltningen anser att det är angeläget att kvalitetsregistren upprätthålls. De är ett stöd för kunskapsbaserat utvecklingsarbete, såväl på individnivå som på verksamhetsnivå. De ger också

underlag för nationella jämförelser vilket gör att kommunerna kan utvärdera och analysera verksamheternas kvalitet i jämförelse med andra.

Förvaltningen föreslår att den föreslagna rekommendationen från SKR antas. Den föreslagna finansieringsmodellen för Stockholms stads del innebär 2,0 miljoner kronor per år för åren 2025 till 2028.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/85-4 Tjänsteutlåtande Förnyad rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av för kunskapsbaserad socialtjänst
- ALD 2024/85-4.1 12. Bilaga 1 - Förnyad rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst

Äldrenämnden 2024-04-23

Ärende 12

Remiss av Förnyad rekommendation till kommunerna om gemensam finansiering av stöd för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård

Dnr. ALD 2024/85

Margita Jacobsson m.fl. (L)
Hugo Laigar m.fl. (M)
Nike Örbrink (KD)

Särskilt uttalande

Vi delar bilden av att socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården står inför komplexa utmaningar, samt att nationellt samarbete är rätt väg att gå för att möta dessa utmaningar. Däremot anser vi att den här typen av gemensam finansiering rimligen borde ingå i den ordinarie medlemsavgiften till SKR, eller i första hand en fråga om statlig finansiering. Nationell samordning bör i huvudsak vara nationellt finansierad.

§ 13**Remiss av Reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning**

ALD 2024/82

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat revidering av riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL till barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättning till äldrenämnden för yttrande senast den 14 maj 2024. Ärendet har även remitterats till stadsledningskontoret, Skärholmens stadsdelsnämnd, Norra innerstadens stadsdelsnämnd samt kommunstyrelsen råd för funktionshinderfrågor.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/82-2 Tjänsteutlåtande Remiss Reviderade riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL
- ALD 2024/82-2.1 13. Bilaga 1 - Riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL(1402772)(1476451)

§ 14**Remiss av motion om utveckla matlyftet**

ALD 2024/129

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om att utveckla matlyftet och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Reservationer

Hugo Laigar och Anette Hellström (M) reserverar sig från nämndens beslut till förmån för sitt eget förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Margita Jacobsson (L) lämnar ett särskilt uttalande från Liberalerna.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Hugo Laigar och Anette Hellström (M) föreslår att nämnden beslutar enligt förslaget från Moderaterna.

Beslutsgång

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och konstaterar att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat en motion med förslag om att äldrenämnden ska ges i uppdrag att ta fram ett utbildningsprogram om näringslära för i första hand hemtjänstpersonal, men även personal på vård- och omsorgsboende. Mat och måltider har stor betydelse för hälsa och livskvalitet. En måltid i gemenskap kan minska ofrivillig ensamhet och ge ökat välbefinnande. Minskad aptit samt nedsatt smak och luktsinne kan leda till undernäring.

På stadens utbildningsplattform finns webbutbildning ”Mat och måltider för äldre” som är tillgänglig för all personal och riktad till vård- och omsorgsboenden. Det är en grundläggande utbildning för personalen som kan genomföras individuellt eller i grupp. Förvaltningen instämmer med att kunskap inom området mat och måltider är mycket viktigt för vård- och omsorgspersonal inom äldreomsorgen. Medel från matlyftet kommer i år bland annat att

användas till en webbutbildning för hemtjänstpersonal inom området mat och måltider. Utbildningen kommer att läggas upp på liknande sätt som webbutbildningen ”Mat och måltider för äldre”.

I motionen Utveckla matlyftet föreslås att äldrenämnden ges i uppdrag att ta fram ett utbildningsprogram om näringslära i första hand till hemtjänstpersonal men även personal på vård- och omsorgsboende. Det finns redan en webbutbildning för personal som arbetar på vård- och omsorgsboende. Under året kommer äldreförvaltningen att ta fram ytterligare en webbutbildning för hemtjänstpersonal.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/129-2 Tjänsteutlåtande Remissvar utveckla matlyftet
- ALD 2024/129-2.1 14. Bilaga 1 - Remiss Utveckla matlyftet

Äldrenämnden 23 april 2024

Ärende 14

Utveckla matlyftet

Dnr: ALD 2024/129

Hugo Laigar m.fl. (M)

Förslag till Beslut:

1. att tillstyrka motionen
2. att därutöver anföra

Sedan 2019 har Stockholms stad genomfört satsningen Matlyftet. Detta för att förebygga undernäring och ofrivillig ensamhet hos äldre personer.

Idag är det en ojämn kunskapsnivå för de anställda vad gäller att laga mat. Det kan finnas en okunskap i exempelvis hur maten ska serveras och vilka tillbehör man bör servera för en fullgod måltid. Det är viktigt med en tilltalande servering för denna målgrupp som behöver näringsrik kost så väl.

Genom att utbilda personalen inom näringslära kan Matlyftet fortsätta att utvecklas för en bättre tillvaro för våra äldre. Personalen kan både ge den äldre en bättre måltidsupplevelse och snabbare kunna ge förslag på näringsrik mat i alla måltider. Det är också viktigt att hitta de äldres barndomsreferenser i maten.

Det behövs både fysiska utbildningar samt webbutbildningar. Fysiska utbildningar för att man konkret ska lära sig hur man tillreder samt serverar maten, och detta gör att man tillgodogör sig utbildningen bättre.

Äldrenämnden 2024-04-23

Ärende 14

Remiss av Motion om att utveckla
Matlyftet

Dnr. ALD 2024/129

Margita Jacobsson m.fl. (L)

Särskilt uttalande

Vi välkomnar att Matlyftet föreslås utvecklas då måltider är av väsentlig betydelse för äldres välmående och hälsa. Likaså är måltider en möjlighet till socialt samspel och en del i att bryta ofrivillig ensamhet bland äldre.

Med anledning av detta vill vi betona vikten av att den föreslagna utbildningen för hemtjänstpersonal också blir obligatorisk. All personal som hanterar äldres mat ska ha en grundläggande kunskap om mat och måltiders betydelse för äldres hälsa och välmående. En viktig del i det arbetet är också att ta hänsyn till att de äldre kan ha olika bakgrund vad gäller nationalitet och matkultur.

§ 15**Svar på skrivelse om äldres frihet**

ALD 2024/44

Beslut

Äldrenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen om risk för äldre att bli isolerade på grund av väderförhållanden.

Förslag till beslut

Ordföranden föreslår att nämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Beslutsgång

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är förvaltningens.

Sammanfattning av ärendet

I en skrivelse från Thomas Wihlman (C) framförs farhågor om att äldre riskerar att bli isolerade hemma på grund av ishalka på trottoarer. I skrivelsen finns två frågeställningar om hur staden arbetar för att motverka inlåsningseffekten som ishalka har på äldre samt hur staden säkerställer att ishalka och andra naturhinder inte leder till ofrivillig ensamhet bland äldre. Äldreförvaltningen har ett pågående arbete med informationsinsatser inför naturhinder som värmebölja, snöfall och ishalka. De flesta förebyggande enheter märker att antalet besök blir färre vid regn, snö, värmebölja och ishalka. Några stadsdelsförvaltningar delar ut broddar till äldre. Stadens trafikkontor satsar sedan år 2022 på sopsaltning av gångbanor som ett sätt att öka säkerheten för gångtrafikanter. Sopsaltningsmetoden borstar undan snön och lägger ut saltlake vilket gör att det inte blir någon isbildning på gatorna.

I äldreförvaltningens uppdrag om att minska ofrivillig ensamhet uppmuntras verksamheter som söker statsbidrag att satsa på att underlätta för äldre att kunna ta sig till aktiviteter.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/44-1 Tjänsteutlåtande Svar på skrivelse om äldres frihet
- ALD 2024/44-1.1 15. Bilaga 1 - Skrivelse (C) om äldres frihet

§ 16
Anmälan av månadsrapport för mars 2024
ALD 2024/10

Beslut

Äldrenämnden lägger månadsrapporten till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/10-4 Anmälan månadsrapport mars 2024

§ 17

**Anmälan av protokoll från Förvaltningsgruppen (FG) den
17 april 2024**

Ärendet utgår.

ALD 2024/11

§ 18
**Anmälan av protokoll från kommunstyrelsens
pensionärsråd (KPR) från sammanträde den 16 april 2024**
ALD 2024/13

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/13-10 Protokoll nr 4 KPR 2024-04-16
- ALD 2024/13-10.1 Bilaga 1. KPRs yttrande - Revidering av förfrågningsunderlag-kontraktsvillkor för hemtjänst
- ALD 2024/13-10.2 Bilaga 2. KPRs synpunkter - Betänkandet utv samarb verksamhetsförlagd utbildning - långsiktiga åtgärder för sskprgr

§ 19

Anmälan av protokoll från det gemensamma för socialnämnden, äldrenämnden och överförmyndarnämnden rådet för funktionshinderfrågor från den 18 april 2024

ALD 2024/12

Beslut

Äldrenämnden lägger protokollet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/12-7 Protokoll funktionshinderrådet 240418

§ 20

Anmälan av beslut fattade enligt delegation mars 2024

ALD 2024/27

Beslut

Äldrenämnden lägger ärendet till handlingarna.

Handlingar i ärendet

- ALD 2024/27-5 Anmälningslista av beslut fattade enligt delegation mars 2024

§ 21
Övriga frågor**Sammanfattning av ärendet**

Kristina Ekelund (M) och Magnus Ivarsson (V) gav en rapport från en konferens om ålderism som de deltagit vid.

Hugo Laigar (M) frågade om nämnden framöver kommer att behandla en remiss om våldsbejakande extremism. Förvaltningen svarade att en sådan remiss inte inkommit och därmed troligen inte remitterats till äldrenämnden.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Karin Rebecka Nike Benedikta, Örbrink	2024-04-26
Erik Robert, Mjörnberg	2024-04-26